

Vodopády Olomouckého kraje

Vážení občané,

území Olomouckého kraje je odjakživa spojeno s vodou. Voda naši krajinu formovala a má vliv na její ráz dodnes. Řeku Moravu, která je z našich vodních toků nejvíce dominantní, dokonce zobrazuje i znak Olomouckého kraje.

Jako předseda povodňové komise, který musel v uplynulých letech řešit následky několika nepříjemných událostí, mám na vodní živel často rozporuplné vzpomínky.

Nicméně pořád platí, že voda do krajiny patří, a to jak na naši krásnou Hanou, tak i do Jeseníků.

V srpnové příloze měsíčníku Olomoucký kraj vám představujeme některé zajímavé vodopády nacházející se na našem území. Někdy je obtížné odlišit vodopád od kaskády, proto prosím berte naše označení s určitou rezervou. Taktéž výšku vodopádů autoři přílohy, kterým bych chtěl touto cestou poděkovat, spíše odhadovali.

Naším cílem bylo především vám touto cestou ukázat zajímavé kouty našeho kraje a inspirovat vás k návštěvě míst, na která jste třeba dosud nezavítali.

Příloha se kromě samotných vodních toků věnuje také zajímavostem, jež jsou s daným územím spojeny. Rovněž přináší i praktické rady pro turisty, kteří vyrazí na cestu za poznáním.

Věřím, že vás některý z vodopádů zaujme a vy se buď ještě o prázdninách, nebo třeba až na jaře, kdy bude v korytech nejvíce vody, vypravíte na putování za krásami naší přírody.

Martin Tesařík

hejtman Olomouckého kraje

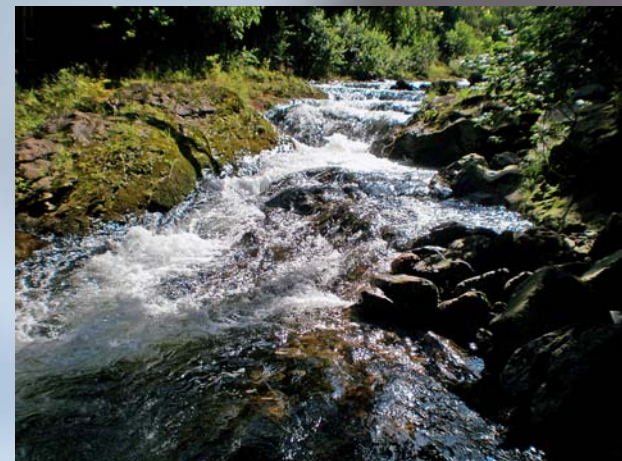
Žlebský vodopád

Lokalita: Hanušovicko, obec Žleb
Mapa: Shocart č. 58 – Jeseníky, Praděd, Králický Sněžník, D/3
Tok: Žlebský potok, levostranný přítok Moravy
Podloží: pararula
Výška: 7 m (dolní stupeň 5, horní 2 m)
Morfologie: dvoustupňový, jednoramenný

Tento výlet plně ocení milovníci nedotčené přírody, dávající přednost méně frekventovaným a málo poznaným turistickým cílům. Vlakem pojedete do Hanušovic, zde přeseďte na „motoráček“ směr Staré Město pod Sněžníkem a hned v první stanici Hanušovice – zastávka (staví na znamení) vystoupíte vlevo ve směru jízdy. Chodníčkem půjdete dolů na asfaltku vedoucí vpravo do Králík. Po 250 m chůze po rušné silnici přijdete k autobusové zastávce (staví zde bus z Hanušovic a má výchozí stanoviště u východu z železničního nádraží; lze jej rovněž použít). Nachází se zde také ukazatel silniční značky Žleb 2 km. Odbočíte vpravo a nenáročným stoupáním po 500 m u druhé levotočivé zatáčky je patrné rozšíření silničky s možností zaparkování auta. Jste u Žlebského vodopádu. Dále nahoře už žádné větší vodopády nejsou. Přmo ze silnice lze obdivovat vodopád shora, pro spodní čelní pohled je nutné, při velké opatrnosti, zdolat svah k potoku. Vodopád se nachází v místě, kde prudký vodní tok narazil na odolnou polohu hornin a vytvořil v korytě potoka skalní stupeň. Po celý rok neztrácí vodopád svůj půvab, ani v době nízkých vodních stavů. Příjemnou náladu z návštěvy tohoto místa podtrhuje 130 let starý smíšený les kolem potoka a jeho přítoků. Po shlédnutí vodopádu je možné se buď vrátit zpět po stejné trase do Hanušovic, nebo pokračovat mírným stoupáním do osady Žleb, na sedlo Křížového kopce s dalekými výhledy a odtud sestoupit do Vysokých Žibřidovic a přes sedlo pod Větrovcem dojít do osady Vysoká. Při této cestě minete cenné barokní sousoší Kristus na hoře Olivetské, kterou dal zbudovat roku 1780 Karl Schubert (1723–1787), děd hudebního skladatele Franze Schuberta. Ve Vysoké, na zaniklém statku hospodařili od začátku 18. stol. Schubertové. Syn zmíněného Karla Schuberta, učitelský pomocník Franz Theodor Florián Schubert (nar. 1763) odešel roku 1783 do Vídně ke svému bratrovi Johannu Karlu Aloisovi. Oba bratři se zde seznámili se setrami Vietzovými, pocházejícími z Zuckmantlu (Zlatých Hor). Franz Th. F. Schubert se oženil s M. Elisabeth Katarinou Vietzovou. Jejich syn, hudební skladatel Franz Schubert, se narodil roku 1797 ve Vídni, jako dvanácté dítě z celkového počtu čtrnácti dětí. Z Vysoké, po možné prohlídce malého muzea v místním kostele, půjdete neznáčenou cestou do Vojtíškova (téměř 700 m n. m.). Z jeho okolí je jedinečný panoramatický výhled na Jeseníky. V obci se nachází kostel (1807–1809) a v minulosti zde byla výroba šindelů, dřevěných nýtků a beden. Stávala zde i tírna lnu. Z Vojtíškova serpentinami silnice přijdete do údolí řeky Moravy, do obce Vlaské, kde je zastávka autobusu do Hanušovic.

Vodopád na Jezerním potoce

Lokalita: Hrubý Jeseník, obec Kouty nad Desnou
Mapa: Shocart č. 58 – Jeseníky, Praděd, Králický Sněžník, D/6
Turistická mapa Jeseníky. Vydalo: Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu (vodopád vyznačen)
Tok: Jezerní potok, ústí z levé strany do Divoké Desné
Podloží: pararula
Výška: celková 4 m
Morfologie: nepravý typ vodopádu, jednoramenný

Vodopád a kaskády se nacházejí v blízkosti Přecherpávací vodní elektrárny (PVE) Dlouhé stráně v údolí Divoké Desné. Dříve, před vybudováním elektrárny, zde vedly lovecké stezky, dnes již neznatelné. Výchozím místem je autobusová zastávka Kouty nad Desnou, most, na lince Šumperk – Jeseník a opačně. Motoristé zde zaparkují, protože dále k PVE je vjezd zakázán. Nachází se tady také turistický rozcestník a modrá značka, po které půjdete. Směřuje ke kvalitní asfaltce s nepatrným provozem, proti proudu Divoké Desné s mnoha kaskádami a peřejemi. Na levé straně je Medvědí hora (1159). Asi o kilometr dál odbočuje silnice vpravo k areálu PVE. Vodopád a kaskády na Jezerním potoce se nachází cca 500 m od hráze spodní nádrže elektrárny. Bohužel, tuto trasu nelze absolvovat, protože předpokládá vstup do areálu PVE, který je však osobám nepovolaným zakázán. Pouze autobusy, na zvláštní povolení, s účastníky exkurze v doprovodu s průvodcem mohou přejet závoru do areálu. Vzhledem k této skutečnosti neodbočíte z modré značky, ale budete pokračovat dále k rozcestníku Dolní nádrž PVE Dlouhé stráně. Vstup na hráz je i tady zakázán a jen pohledem budete zkoumat, ve kterém místě (asi 600 m vzdáleném) se nachází vodopád a kaskády. Třeba učit jedině: obejít Dolní nádrž, tzn. pokračovat k rozcestníku U Kamenné boudy, dále jít po zelené značce (asi 700 m) k cyklorozcestníku Pod Zámčiskem a nastoupit na cyklotrasu č. 6155 vedoucí ve svahu Velké Jezerné (1248 m) až k asfaltové silnici směřující k horní elektrárenské nádrži. V blízkosti této silnice se nachází spodní vodopád, jehož výška dosahuje téměř 3 m. Jezerní potok má po celý rok poměrně dostatek vody. V horní soustavě kaskád je na čtyřech až šesti stupních pěkný pohled na metamorfózní vrstevnatost a pukliny ve skalách oddělujících jednotlivé stupně. Pro zpáteční chůzi volte stejnou trasu. Jen velmi zkušení, fyzicky zdatní turisté mohou pokračovat trasou přes Tupý vrch (1122 m) k rozcestníku Pod Medvědí horou.

Vysoký vodopád

Lokalita: Hrubý Jeseník, obec Bělá pod Pradědem
Mapa: Shocart č. 58 – Jeseníky, Praděd, Králický Sněžník, C/7
Tok: Studený potok; přítok (levostranný) Bělé
Podloží: fylit
Výška: celková 28 m; nejvyššího stupně 9 m
Morfologie: zajímavý geomorfologický útvar se nachází na severních sklonech Velkého Jezerníku (137 m) a Malého Děda. Je to vodopád nepravý, má několik stupňů a je víceraamenný.

Někdejší téměř padesátimetrový skalní stupeň na Studeném potoce rozrušila koncem 19. století velká voda. Kaskády s význačnými erozními útvary a specifickou vegetací jsou dnes chráněny jako přírodní památka. Vodopád je nejmohutnější v době jarního tání či po vydatných deštích. V zimě slouží jeho ledový příkrov jako cvičná horolezecká stěna. Jižně od Jeseníku leží obec Bělá pod Pradědem, která je výchozím místem k Vysokému vodopádu, ale také na Praděd, na vrcholy Šeráku a Kepníka. NPR Šerák – Kepník je nejstarší rezervací na Moravě, vyhlášenou již v roce 1903. NPR Praděd zase patří k největším rezervacím v ČR. Do Bělé p. P. pojedete autobusem z Jeseníku a vystoupíte na zastávce Bělá p. P. – Vysoký vodopád (na starších jízdních řádech – zotavovna). Sem přijdou i mototuristé, kde vozidlo zaparkují, dále je zákaz vjezdu. Od autobusové zastávky vede modře značená trasa k Vysokému vodopádu (3,5 km) a dále k chatě Švýčárna (6,5 km). Cesta je z počátku pohodlná, jen s mírným stoupáním po asfaltce; asi po jednom kilometru následuje náročnější chůze po lesní zpevněné cestě až k dřevěnému mostu přes Studený potok. Po jeho přechodu nastává velmi namáhavá trasa po lesní pěšině s nebezpečným přechodem přes chatrnou lávku (s odhozeným zábradlím). V celé délce toku Studeného potoka se vyskytuje řada peřejí a kaskád, místy vodopádového charakteru. Z modře značené trasy vede několik vyšlapaných pěšinek blíže k toku potoka a turisty vede k dohadům, zda již nejsou u cíle. Vysoký vodopád nelze minout. U dřevěného mostku, ze kterého je pohled na vodopád, je umístěn rozcestník Vysoký vodopád. Ukazuje, že jste již ušli 3,5 km a k chatě Švýčárna je to 3 km. K bezprostřední blízkosti vodopádu trasa nevede; jeho prohlídka se koná z dřevěného mostku asi osmdesát metrů od něj. Nevýhodou vodopádu je, že leží v pramenné oblasti. Jeho průtok a tím i estetická hodnota je v létě nízká. Po prohlídce vodopádu volíte cestu zpět k výchozímu místu po stejné modré značce. Pouze fyzicky zdatným a zkušeným turistům možno doporučit pokračování dále k chatě Švýčárna, po velmi náročné trase.

Pasecký vodopád

Lokalita: Nízký Jeseník, obec Paseka, osada Pasecký Žleb
Mapa: Shocart č. 60 – Horní Pomoraví, Nízký Jeseník, D/6
Tok: Teplička, levostranný přítok Oskavy
Podloží: spodnokarbonské (kulmské) břidlice, prachovec
Výška: 5 m
Morfologie: Teplička překonává na 11 metrech přirozený vymletý žlab ve skále. Nejspodnější úsek, okolo 1 metru nad vývěřiskem, má formu skutečného vodopádu.

Vlakem pojedete do Újezdu u Uničova, pak autobusem do Paseky, zastávka Kulturní dům. Vydat se po místní silnici, proti proudu Tepličky, kolem pošty, základní školy, kostela až na horní konec obce, kde je pěkné koupaliště. Přejdete most k poslednímu domu – k myslivně. Zde se nachází turistický rozcestník Pasecká myslivna (329 m n. m.) s červeným značením směrem na Řídeč, náves (5 km), vlevo k Rešovským vodopádům (16 km). Pokračujte přímo, po neznacené trase, silnicí do Huzové. Asi po 300 m přejdete most a mírným stoupáním dospějete k dalšímu mostu. Nedaleko za ním, na pravé straně, je viditelně vyšlapaná pěšina k vodopádu. Zvláště za vyššího stavu vody (březen, duben, deštivé počasí) působí velice malebně a přitažlivě. Vyskytují se i názory, že vodopád může mít umělý původ, vzniklý při stavbě blízké komunikace. Od vodopádu se po stejné pěšině vrátíte k mostu, asi po 150 m přijdete k rozcestníku Pasecký Žleb. Zde navážete na zelenou značku, vedoucí ze svahů od Mutkova. Projdete kolem samot a vstoupíte do centra údolí říčky Tepličky, Paseckého Žlebu. Zalesněné příkré stráně zvyšují romantiku této turisticky opomíjené lokality. Údolí se zařezává do hornin andělskohorského souvrství a hornobenešovského souvrství (droby, břidlice) a rozčleňuje zlomový svah oddělující Hornomoravský úval a Nízký Jeseník. Údolí zde dosahuje hloubky až 250 m. Svahy jsou pokryté sutěmi a balvanovými moři. Četné jsou mrazové sruby a skalní útvary na rozvodních hřebtech. Pasecký Žleb je součástí PP Sovinecko. Přijdete k rozcestníku Údolí Tepličky a setkáte se s modrou značkou (Huzová – Sovinec). Zde se rozhodnete, zda se vrátíte po stejné trase do Paseky, nebo budete pokračovat společně se značkou modrou ke Křížovu a pak sestoupíte na Sovinec, jemuž vévodí z části renovované zříceniny starobylého hradu. Na Sovinci je autobusová zastávka. Je ale možné dále pokračovat po modré značce dolů k Valšovskému dolu, kolem soutoku Huntavy a Oslavy k autobusové zastávce Dlouhá Loučka, rozcestí a dále k vlaku do Újezdu u Uničova. Motoristé vystoupí z autobusu dříve, na zastávce Paseka, kulturní dům, kde parkují jejich auta. Uvedená pěší trasa je vhodná i pro cyklisty.

Vodopád na Borovém potoce

Lokalita: Hrubý Jeseník. Loučná nad Desnou, místní část Kouty nad Desnou
Mapa: Shocart č. 58 – Jeseníky, Praděd, Králický Sněžník, D/6
Tok: Borový potok, z levé strany přitéká do Divoké Desné
Podloží: migmatit
Výška: 8,3 m
Morfologie: vodopád vícestupňový, víceramenný. Celý vodní útvar s peřejemi překonává výškový rozdíl 14 m.

Pojedete-li vlakem, vydat se od železniční stanice Kouty nad Desnou po modré turistické značce k rozcestníku (200 m) Kouty nad Desnou, centrum – bus a odtud budete pokračovat po modré značce až do areálu Kouty – Pohádkový les – celoročně provozovaného historického skanzenu. Zde si můžete prohlédnout ojedinělou a rozsáhlou expozici dřevěných soch a plastik a poté se vydat směrem k největšímu ski areálu na Moravě. Nachází se tu první 6sedačková lanovka v ČR s kapacitou 3 200 osob za hodinu, dlouhá 1943 metrů a překonávající převýšení 507 m za 7 minut. Ojedinělá je i šířka sjezdovek, a to minimálně 50 metrů, s jejich celkovou plochou 25 ha a délkou více než 2 km. Přijdete až k autobusové zastávce Kouty nad Desnou, most. Zde z autobusu vystoupí turisté přijíždějící od Šumperka (ale i z Olomouce trať 720290), nebo z opačné strany z Jeseníku. Je to výchozí místo i pro motoristy s možností parkování. Další cestu musíte absolvovat jako pěší turisté. Orientačním bodem vám může být rozcestník turistických tras. Od něj půjdete po modré značce, kvalitní asfaltce pouze s nepatrným provozem. Po 2 km spatříte rozcestník Pod Medvědí horou, kde je uvedena také zvláštní modrá značka: Vodopád na Borovém potoce – 1 km výška 8,3 m. Cyklisté sem přijdou po cyklotrase č. 6155. Po odbočení vpravo do údolí potoka nastává náročnější stoupání. Od poloviny trasy (zhruba od posedu), je chůze stále namáhavější, zejména posledních 150 m před cílem v údolním zářezu na jižních svazích masivu Dlouhých straní. Vodopád se nachází v hlubokém a úzkém údolí. Ve velmi strmých svazích jsou patrné skalní výchozy, které tvarují průtok Borového potoka, včetně hlavního vodopádního stupně. V horní části voda většinou „klouže“ po skalním podloží, v dolní části pak volným pádem překonává převis a na patě se tříští do vývěřisk a opět stéká po skále dál, kde v délce 25 až 35 m protéká potok soustavou peřejí a středních i drobných kaskád. Vodopád na Borovém potoce je považován za jedno z nejpůsobivějších míst uprostřed Hrubého Jeseníku. Nemá potíže s nedostatkem vody. U rozcestník Pod Medvědí horou se můžete rozhodnout, zda se vrátíte stejnou cestou k výchozímu místu do Koutů nad Desnou nebo odbočíte vpravo a budete pokračovat po modré značce směrem dolní nádrží Přecherpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně (2,5 km), případně až na vrchol Pradědu.

Vodopád na Poniklém potoce

Lokalita: Hrubý Jeseník, Loučná nad Desnou, místní část Kouty nad Desnou
Mapa: Shocart č. 58 – Jeseníky, Praděd, Králický Sněžník, D/5
Tok: Poniklý potok, pravostranný přítok Hučivé Desné
Podloží: ortorula
Výška: 3 m
Morfologie: vodopád jednostupňový, širokoproudý

Výchozím místem je rozcestník v Koutech nad Desnou – centrum – bus, což je také autobusová zastávka na trase Šumperk – Jeseník. Pokud přijdete vlakem, dovede vás k němu modrá turistická značka, vzdálenost od železniční stanice je 200 m. Od rozcestníku vyrazíte po žluté turistické značce směrem Poniklý potok (2 km). Pokud jedete autem, po jednom kilometru zaparkujte u dřevěného přístřešku (naproti je sloup elektrického vedení č. 415) nebo o kousek dál u turistické ubytovny Výsluní. Dál je závořa a zákaz vjezdu. Trasa pokračuje kolem cyklorozcestníku Knížecí cesta (620 m) až k rozcestníku Poniklý potok. Tady se rozloučíte se žlutou značkou, která odbočuje doprava a dáte se po neznacené pevné lesní cestě přímo, s mírným stoupáním, po pravé ruce máte Poniklý potok. Za mostem minete vlevo odbočující cykloznačku do Loučné nad Desnou a pokračujete dál po neznacené cestě; nyní je potok po levé ruce. Přijdete k prvnímu, asi 15 m dlouhému zábradlí na jeho břehu. Následuje mírně náročnější stoupání, které se po půl hodině mění téměř v rovinu. Nabídne se vám překrásný pohled, vlevo spatříte příkrý svah a dole meandrující potok. Za několik minut přijdete k druhému zábradlí a jste v cíli cesty – u vodopádu na Poniklém potoce. Odvážlivci, při zachování zvýšené opatrnosti, zdolají nebezpečný příkrý svah k pořízení fotosnímků. Po stejné trase půjdete dolů k výchozímu místu. Asi 150 m od rozcestníku Poniklý potok se nachází přehradní betonová hráz nad soutokem Hučivé Desné a Poniklého potoka. Za hrází teče už jen Hučivá Desná, která se nedaleko spojuje s Divokou Desnou. Jako Desná pak teče pod Šumperk a u Postřelmona zleva ústí do Moravy na říčním km 301,0 v nadmořské výšce 275 metrů. Absolvovali jste 10 km v překrásném prostředí Jeseníků, trasa je vhodná nejen pro pěší, ale i pro cyklisty.

Vodopád nad osadou Podhůra

Lokalita: Lipník nad Bečvou, místní část Podhůra
Mapa: Shocart – č. 68. – Moravská brána, Oderské vrchy, F/2
Tok: bezejmenný levostranný přítok Bečvy
Podloží: karbonská droba
Výška: 3,5 m
Morfologie: dvoustupňový, geomorfologicky jsou zajímavé erozní tvary. Na mapách není uveden.

Od železniční stanice Lipník nad Bečvou půjdete po červené turistické značce kolem autobusového nádraží, hřbitova, zbytku městských ochranných hradeb a barokní kaple sv. Josefa (z roku 1695) v sousedství pošty. Přejdete křížovatku a následuje dlouhá Smetanova ulice až k mostu řeky Bečvy. Za mostem, od rozcestníku turistických značek, pokračujte v chůzi po pohodlné asfaltové silnici (modré značení); vpravo uvidíte kamenolom. Přijdete k autobusové zastávce Podhůra, lom. Zde silnice odbočuje vpravo k lomu a dál do Hlinska. Půjdete přímo, po modré značce, alej ovocných stromů do osady Podhůra, která je výchozím místem k vodopádu. Motoristé zde zaparkují. U domu čp. 513 zaujme vaši pozornost Wawerkův dub, jehož stáří je odhadnuto na 200 let (obvod kmene 3,8 m, výška 22 m). Kolem typické dřevěné osadní zvonice vede cesta do blízkého lesa. Mírným stoupáním se dostanete k výsypce drobného kamení z lomu. Značka zde ukazuje na odbočení doleva, přes malý amatérský most nahoru, nerovným terénem a po 200 m je druhý přechod přes bezejmenný potůček. Vpravo je podél něj vyšlapaný chodníček (neznacený) a po 50 m se nachází vodopád nad osadou Podhůra. Vznikl v severním příkrém zlomovém svahu masivu Maleníka. Ve vyšší části je patrný úzký zpěněný tok potůčku, který kaskádovitě překonává skalní práh a pokračuje volným pádem na skalní plochu kde se vějířovitě roztéká. Nejlépe je k němu volit cestu v březnu nebo počátkem dubna, kdy sem přitéká více vody při tání sněhu ve vyšších polohách. V létě, obvykle v suchším období, nebývá tok tak intenzivní (viz snímek). Po prohlídce vodopádu se vrátíte zpět na modrou značku a můžete pokračovat vpravo směrem k hradu Helfštýn. Cestou se vám naskytou překrásné rozhledy do míst Moravské brány, a proto je vhodné přibalit dalekohled. Po skončení prohlídky vodopádu je také možnost vrátit se stejnou trasou a uskutečnit prohlídku historické části Lipníku nad Bečvou. Ve městě jsou i dobré podmínky pro občerstvení.

Vodopád nad osadou Rybáře

Lokalita: obec Drahotuše, místní část Rybáře
Mapa: Shocart č. 68, Moravská brána, Oderské vrchy E/3
Tok: nepojmenovaná bystřina, vlévá se zleva do Bečvy
Podloží: karbonská droba
Výška: 3,5 m
Morfologie: jednoramenný, jednostupňový, dole vějířovitý vodopád

Vlakem pojedete do železniční stanice Drahotuše, kde výpravní budova, obytný dům a stavědla tvoří jednotný soubor vedený jako technická památka. Stanice vznikla až po zestátnění dráhy v roce 1906. Od nádraží půjdete vlevo 150 m k podjezdu, kde se nachází rozcestník turistických tras. Zvolíte zelenou značku do středu obce. Zde si můžete prohlédnout renesanční radnici z 16. století, dva empírové domy z přelomu 18. a 19. století, bývalý dům českých bratří s renesančním reliéfem a barokní kostel sv. Vavřince. Zbudoval ho stavitel Josef Goerig, údajně podle projektu místního kněze Ondřeje Kellnera v letech 1784–87, vysvěcen byl roku 1810. Varhany v něm postavil v roce 1758 mistr Franz Schwarz z Libavé. Ve věži je unikátní renesanční zvon opavského zvonaře Albrichta Steinera. V okolí kostela se nacházejí sochy sv. Jana Nepomuckého z roku 1730 (restaurátorské práce provedeny v roce 1975), sv. Floriána (v chronogramu r. 1800), P. Marie Immaculaty (1817) a kříž ze stejného roku.

Přejdete dálnici R35 a po místní silnici, stále po zelené značce, přijдете do osady Rybáře, k nové lávce přes Bečvu. Zde je výchozí místo k vodopádu. Motoristé přijedou po dálnici k obci Drahotuše, kde odbočí k osadě Rybáře. Cyklisté využijí známé cyklostezky Bečva k přístřešku Studánka na Rybářích. Po přechodu lávky odbočíte vlevo, po 100 m zase vpravo na polní a pak lesní cestu. Po 250 metrech mírného stoupání nelze přehlédnout na pravé straně cesty dvě velké kovové nádoby k uchovávání kapalin (tanky). Na druhé straně cesty je vyšlapaný chodníček k betonovému přehrazení potůčku. Za ním se nachází vodopád. Vznikl v severní části Maleníku z masivních a proti erozi odolných poloh karbonských drobů. Vodopád je jednostupňový, rozdělen puklinami ve skále, které vytvářejí nevýrazné stupínky, o které se vodní tok více či méně láme a tříští. V suchém létě má málo vody (viz snímek). Nejkrásnější je v březnu nebo počátkem dubna v době tání sněhu ve vyšších polohách, když voda „neklouže“ po skále, ale hučivě padá z horní hrany až dolů k patě vodopádu. Po prohlídce půjdete stejnou cestou zpět k výchozímu místu, nebo odbočíte vlevo a půjdete (zelená značka) nahoru zpevněnou lesní cestou pod vrchol Maleníku k rozcestníku Nad Rybáří (0,5 km). Dále budete pokračovat po modré do Hranic, náměstí (4,5 km); nebo Lipníku n. Beč., železniční stanice (14 km), případně se vydáte po zelené značce náročnějším stoupáním k rozcestníku Nad Jezírky (1,5 km) a pak dolů překrásným Mariánským údolím s několika studánkami do Teplíc nad Bečvou, že lezniční stanice (7 km).

Vodopád na Malé Moravě

Lokalita: obec Malá Morava, místní část Sklené
Mapa: Shocart č. 58 – Jeseníky, Praděd, Králický Sněžník, D/2
Tok: Malá Morava, levostranný přítok Moravy
Podloží: ortorula
Výška: 7 m
Morfologie: na mapách jsou vyznačeny dva vodopády, v jednom případě jde však spíš o kaskádu se silným hukotem, stupňovitou skluzavkou

Výchozím místem je obec Malá Morava. Využít můžete autobusového spojení z Hanušovic do Králíků, vystoupíte na zastávce Malá Morava, pohostinství. Silniční značení zde ukazuje šipku směr Sklené 4 km, kam se vydáte a přijдете až na konečnou autobusové zastávky. V obci Malá Morava můžete spatřit barokní kostel Nanebevzetí P. Marie z roku 1689. Ve stráni nad severním okrajem vesnice se nachází rokoková socha P. Marie Immaculaty z roku 1771. Obec Sklené je zajímavá faktem, že zde stála v 15. století skelná huť. Od autobusové zastávky budete pokračovat po zelené turistické značce, stále podél říčky Malé Moravy (po levé ruce) s mírným stoupáním k cíli. Asi po 1,5 km, když se cesta prudce zatáčí doleva přes hráz potoka, stanete u vodopádu. Motoristé mohou přijet až za hráz ke krmelci, kde je vhodný prostor pro zaparkování. Odsud se vrátí asi 50 metrů zpět a mohou sledovat překrásnou scenérii kaskád, skluzavek a vodopádu, v délce 15 metrů. Tento přírodní útvar je přístupný, při zachování velké opatrnosti, ze silnice pro pořízení fotografií. Stejnou trasou se vrátíte do výchozího místa k autobusové zastávce. Absolvovali jste 11 km v odlehle a málo zalidněné oblasti, která je velmi zajímavá pro návštěvníky nevyhledávající ruch velkých turistických center. Trasu lze jet i na kole.

Vodopád a kaskády na Prudkém potoce

Lokalita: Králický Sněžník
Mapa: Shocart č. 58 – Jeseníky. Praděd. Králický Sněžník, B/2
Tok: Prudký potok, pravostranný přítok Krupé
Podloží: ortorula
Výška: 1–2,5 (jednotlivé kaskády)
Morfologie: jednoramenné kaskádovitě stupně, skluzavky

K této vodopádové lokalitě se dostanete po velmi náročném stoupání na vrcholy hor Králického Sněžníku. Jako nástupní místo můžete využít konečnou autobusovou zastávku z Hanušovic do Sklené, železniční stanici Vysoké Žibřidovice, nebo konečnou železniční stanici motoráčku ve Starém Městě. Jako optimální ze stejně náročných variant se jeví ta první. Zde nastoupíte na zelenou turistickou značku směr Sklené, rozcestí a pak pokračujete po žluté k rozcestníku U Sedmi cest (na starších mapách uvedeno U Čtyř rohů); odsud půjdete po modré značce k rozcestníku Souš a dále k rozcestníku Chata Babuše. Jistě neujde vaší pozornosti nedokončená vojenská silnice z roku 1938. Pokračujete v chůzi, stále po modré značce k rozcestí Pobělka. Tady se nachází vrchol rašeliniště; v 70. letech minulého století to byla vytypovaná lokalita na stavbu přečerpávací elektrárny. V dalším pochodu po stejné značce se setkáte s opuštěnými betonovými bunkry z konce 30. let minulého století. V době sezóny také s úrodou borůvek. Přijдете k rozcestí Sušina (vrchol), kde změníte modrou značku za červenou. Následuje rozcestí Mokřiny, mělká bažinatá sníženina. Právě sem stékají všechny zdrojnice Prudkého potoka. Tady je výchozí místo pro 2 km velmi náročné chůze po červené značce. Už na počátku trasy, ještě v mělkém údolním zářezu, se nachází nejvyšší a nejdokonalejší vodopád celého údolí potoka (2 m výška). Tok dále překonává několik stupňů (až do 2,5 m) formou kaskád, skluzavek, případně peřejí. Potok má dostatek vody téměř po celý rok. Při chůzi je třeba dbát zvýšené opatrnosti, místy je trasa promočená. Vyplatí se mít v batohu k dispozici lehkou obuv pro zpáteční cestu od rozcestí Bystřina, po asfaltce k vlaku. Za vyššího stavu vody při jarním tání sněhu, mohou být některé úseky neprůchodné. Také pozor při obcházení zamokřených úseků – nesmíte ztratit kontakt s červenou značkou. To je záruka, že se dostanete k rozcestí Pod Srubem a dále k rozcestí Bystřiny – háj. Pak už po pevné, nefrekventované silnici přijдете do železniční stanice Vysoké Žibřidovice a dále vlakem do Hanušovic. Pro motoristy je trasa nevhodná. Cyklisté mohou využít bývalé vojenské přístupové cesty vedoucí až k hřebeni v oblasti vrcholu Souš. Na samotný vrchol však cyklotrasa nevede; jízda na kole je zde dokonce zakázána.

Vodopády Stříbrného potoka

Lokalita: Rychlebské hory, obec Žulová, osada Nýznerov
Mapa: Shocart č. 57 – Jeseníky, Rychlebské hory, E/4
Tok: Stříbrný potok, levostranný přítok Vidnávky
Podloží: metagabro
Výška jednotlivých stupňů: 2–3 m (s celkovým převýšením 14 m)
Morfologie: kaňonovitá soutěska potoka s četnými vícešupňovými, jednoramennými vodopády, kaskádami, peřejemi a erozními i evorzními jevy

Z obce Žulová (silnice č. 60; žel. trať 295; cyklostezka 104 E) vede modrá turistická značka směřující k vodopádům (5 km). Stejná trasa, ale mnohem náročnější, sem vede z opačné strany od Horní Lipové, žel. stanice (trať 292) probíhající bokem Vysokého hřbetu, Srnčí stráně a skalnatým údolím Bučinského potoka (9 km). Žulovsko není doposud poznamenáno žádnou větší průmyslovou aglomerací, takže při chůzi k vodopádům poznáte malou oázu klidu a pohody. V Žulové můžete spatřit historickou raritu v podobě klasicistního kostela sv. Josefa postaveného na místě původního hradu. Z něho se dochovala válcová věž v jeho čele. Má zdivo až 4 metry silné. V přízemí věže byla proražena vstupní předsíň kostela a na její koruně přibyla zvonce. V obci se nachází i nejstarší socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1700, a to v rámci celého regionu Jeseníků a Rychlebských hor. V jejím katastru je zaregistrováno téměř 100 druhů nerostů (zejména kontaktní nerosty a nerosty pegmatitových žil). Ze středu obce pokračujete po modré značce malebným údolím Stříbrného potoka, připomínající někdejší těžbu stříbrných rud. Svahy jsou souvisle zalesněné, na mnoha místech z nich vystupují skalní útvary z rozličných metamorfovaných hornin. Přijдете k místu (pomníku), kde stál za druhé světové války zajatecký tábor. U soutoku Stříbrného a Bučinského potoka se voda prodírá úzkou soutěskou a vířivý proud vody vymílá skálu, kde vytváří jámy, mísy a tzv. obří hrnce různých tvarů až několikametrových rozměrů. Různou tvrdostí hornin vznikly na několika místech skalní prahy, pod nimiž vodní eroze přispěla k vytvoření vodopádů, dva nejvyšší mají asi 3 metry a leží na žile vyvěřelých hornin. Z vyhlídkového místa na okraji skály si lze dobře prohlédnout větší část z asi 100 metrů dlouhého divokého úseku. Nádherná lokalita, známá též jako Nýznerovské vodopády, je chráněna od roku 1965; dnes jako PP Vodopády Stříbrného potoka o rozloze 2 ha. Motoristé přijedou od Jeseníku (silnice č. 453) do Žulové a odtud odbočí vlevo na vedlejší silnici do Nýznerova a k hájence Kamenná. Tady lze zaparkovat (dál je zákaz vjezdu). Pokračovat je nutné pěšky po modré značce, a to necelý kilometr až k vodopádům.

Hruška

maloobchodní síť

- největší tuzemský řetězec s potravinami
- více než 650 prodejen po celé ČR
- slevy a akční zboží každý týden
- pravidelné spotřebitelské soutěže o hodnotné ceny
- zboží s vlastní obchodní značkou

MO síť Hruška, jsme tu pro Vás.

Navštivte jednu z našich prodejen v Olomouckém kraji:

Bělkovice, Bernartice, Bílá Lhota, Brantice u Krnova, Černotín, Červenka 286, Česká Ves: Jánského 67, Domašov nad Bystřicí, Hanušovice: Hlavní 332, Horka n./M.: nám.Osvobození 79, Hranice n./M.: tř.1.Máje 1624, Hustopeče n./B.: Rybníček 126, Javorník: Nádražní 334, Jeseník: Masaryk nám.1001, Kožušany Tážaly 84, Leština 4, Libavá: náměstí 214, Lípnick n/B.: Náměstí TGM 15, Litovel: Novosadská 516, Přemysla Otakara 750, Palackého 887, Loštice: Hradská 720, Mikulovice: Hlavní 37, Nový Malín 377, Olomouc: Hodolanská 20, Opletalova 1, Tř.Svornosti 57, Dr.Nedvěda 4, Dlouhá 32, P.Přichystala 44, náves Svobody 6, Palonín 28, Písečná: Polská 24, Přerov: Optická 2752, Velká Dílžka 8, Radikov: Na pevnůstce 101, Rudná p./P.: Stará Rudná 89, Senička 30, Slavětín: Luká 22, Staré město p./S.: nám.Osvobození 20, Štěpánov: Dolní 1, Šternberk: tř. ČSA 23, Uničovská 98, Šumperk: Jindřichov u Šumperka 124, Jeremenkova 21, Vrchlického 25, Čsl. armády 2324/28, nám.Republiky 7, Temenická 4, Uničovská, Uničov: Masarykovo nám. 31, nám.Osvobození 1173, Litovelská 1279, Úvalno 16, Velká Kraš 19, Velký Újezd 65, Vidnava: Hrdinů 37, Mírové náměstí 21, Zábřeh: Kozinova 6, Zlaté Hory: Na Sídlišti, Nádražní 349, Krmovská 222.

rozvoj
vzdělávání

Globální granty Olomouckého kraje v OP VK

Olomoucký kraj od roku 2008 administruje tzv. globální granty v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK). Jejich realizace bude probíhat do roku 2013, resp. 2015. V praxi jsou z těchto globálních grantů rozdělovány finanční prostředky na projekty podporující rozvoj vzdělávání na území Olomouckého kraje. Jedná se přitom o projekty tzv. „měkké“ primárně zaměřené na rozvoj vzdělávání formou např. rozvoje vzdělávacích programů, výukových materiálů apod.

Administrovány jsou globální granty ve čtyřech oblastech podpory. Na tematiku počátečního vzdělávání jsou to globální granty v oblastech podpory

1.1 - Zvyšování kvality ve vzdělávání, 1.2 – Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 1.3 – Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení. V každé z těchto tří oblastí podpory jsou realizovány v současné době dva globální granty, tzv. první, které jsou v současné době ukončovány, a tzv. druhé, v jejichž rámci budou i v budoucnu podpořeny další projekty rozvíjející počáteční vzdělávání v Olomouckém kraji.

Dalšímu vzdělávání, resp. vzdělávání dospělých, je pak věnován globální grant v oblasti podpory 3.2 – Podpora nabídky dalšího vzdělávání. Tento globální grant je jeden pro celé období realizace globálních grantů.

O finanční podporu projektu z globálních grantů je možno žádat prostřednictvím projektových žádostí v rámci tzv. výzev k předkládání žádostí o finanční podporu. Tyto výzvy jsou vyhlašovány cca jednou ročně. Doposud byly v rámci oblasti podpory 1.1 vyhlášeny celkem čtyři výzvy, v oblastech podpory 1.2 a 1.3 pět výzev a v oblasti podpory 3.2 tři výzvy. Podpořeno tak bylo doposud celkem 217 projektů v hodnotě cca 762 mil. Kč. Nejvíce finančních prostředků a také největší zájem mezi potenciálními žadateli, resp. příjemci finanční podpory, je o oblast podpory 1.1 zaměřenou na podporu žáků škol a školských zařízení. Příjemci podpory mohou být tak především školy a školská zařízení různého typu, ale také např. neziskové organizace, hospodářské komory, podnikatelské subjekty apod.

Vyhlášení nejbližších výzev k předkládání žádostí o finanční podporu ve všech čtyřech oblastech podpory je předběžně předpokládáno na podzim tohoto roku. V současné době jsou tyto výzvy připravovány k vyhlášení.

V rámci realizace globálních grantů proběhly v květnu a červnu tohoto roku semináře pro příjemce, na kterých byly příjemci finanční podpory z předchozích výzev vyhlášených v roce 2011 seznámeni se základními pravidly řízení a realizace projektu, finančními záležitostmi, monitorováním projektu, apod. Byl také realizován speciální seminář pro tyto příjemce zabývající se problematikou veřejných zakázek, které jsou součástí téměř každého projektu. Na seminářích mohli zástupci jednotlivých příjemců také prodiskutovat tuto problematiku s pracovníky Oddělení grantových schémat Odboru investic a evropských programů Krajského úřadu Olomouckého kraje, které vykonává v Olomouckém kraji roli tzv. zprostředkujícího subjektu v rámci OP VK.

Pracovníci uvedeného oddělení jsou příjemcům, ale i zájemcům o globální granty a potenciálním žadatelům k dispozici na tzv. kontaktním místě pro globální granty Olomouckého kraje, které se nachází v 6. patře výškové budovy Regionálního centra Olomouc, s.r.o. u hlavního vlakového nádraží v Olomouci. V případě zájmu jsou Vám pracovníci oddělení ochotni sdělit informace týkající se globálních grantů a možnosti získání finanční podpory projektu v oblasti vzdělávání a neváhejte se na ně tedy obrátit. Veškeré informace ke globálním grantům naleznete na www.kr-olomoucky.cz/opvk. Zde jsou i telefonické a emailové kontakty na jednotlivé pracovníky, které můžete využít.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Olomoucký kraj

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ